

پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان بر اساس مولفه های ذهن آگاهی و کارکردهای خانواده در دانش آموزان پایه ششم منطقه ۱۳

^۱ وجیهه منصوری ایجدانکی^۱، علیرضا ملازاده^۲

^۱ کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی، ایران

^۲ دکترای تخصصی روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اشتهاب، ایران

نام نویسنده مسئول:

وجیهه منصوری ایجدانکی

چکیده

هدف از این مقاله بررسی پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان بر اساس مولفه های ذهن آگاهی و کارکردهای خانواده در دانش آموزان پایه ششم منطقه ۱۳ بوده است. این مقاله بر اساس هدف، کاربردی و بر مبنای روش انجام کار، در زمره تحقیقات توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی است. دانش آموزان پایه ششم ابتدایی منطقه ۱۳ در شهر تهران به عنوان جامعه آماری این پژوهش در نظر گرفته شده اند. حجم نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۳۷ به دست آمد. برای گردآوری داده ها از دو روش کتابخانه ای و میدانی استفاده شد. پرسشنامه موفقیت تحصیلی ولز (۲۰۱۰)، پرسشنامه ذهن آگاهی FFMQ و پرسشنامه کارکردهای خانواده اپشتین، بالدوین و بیشاب (۱۹۸۳) به عنوان ابزارهای گردآوری داده ها در نظر گرفته شدند. نتایج نشان داد موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه بر اساس مولفه های ذهن آگاهی و کارکردهای خانواده قابل پیش بینی است.

واژگان کلیدی: موفقیت تحصیلی، ذهن آگاهی، کارکردهای خانواده، دانش آموزان

مقدمه

امروزه موفقیت یا عدم موفقیت تحصیلی دانش آموزان هر دو از مهم‌ترین دغدغه‌های هر نظام آموزشی‌اند. موفقیت تحصیلی در هر جامعه نشان‌دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است؛ بنابراین نظام آموزشی زمانی کارآمد و موفق است که موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان آن در دوره‌های مختلف دارای بیشترین میزان باشد. موفقیت تحصیلی معیار آموزشی است که مهم‌ترین عامل موفقیت اجتماعی و فردی دانش‌آموز محسوب شده و از این بابت بیشترین نگرانی معلمان، مسئولان آموزشی و خانواده‌های دانش‌آموزان را به خود اختصاص داده است (بریدیت و همکاران، ۲۰۱۵).

بر اساس نظرات کارشناسان آموزشی، پیشرفت تحصیلی متغیر چندبعدی باشد که از عوامل زیادی تأثیر می‌گیرد. یکی از این عوامل ذهن‌آگاهی بوده که عبارت است از توجه به طریقی خاص، معطوف به هدف در زمان حال و بدون داوری نسبت به تجربیات درونی و بیرونی. بیشتر، این حالت ذهنی با شیوه‌های مختلف مراقبه آموخته می‌شود. نخستین بار لانگر، روانشناس تربیتی، این اصطلاح را به کار برد. کابات زین این رویکرد را در دهه ۱۹۷۰ پس از تأسیس کلینیک کاهش استرس در مرکز پزشکی ماساچوست معرفی کرد (امینی و همکاران، ۱۳۹۵).

اصولاً روانشناسان تربیتی مفاهیم بسیاری از جمله موفقیت تحصیلی، سازگاری تحصیلی، و خودپنداره تحصیلی و همچنین ذهن‌آگاهی را بررسی کرده‌اند. واژه ذهن‌آگاهی، برگردان واژه sati است که در آئین بودا به معنای آگاهی و نوعی ظرفیت معنوی یا روانشناختی است. در روانشناسی، با توجه به اینکه چه کسی با چه روش و دیدگاهی، ذهن‌آگاهی را مطالعه می‌کند، تعاریف متفاوت است. بعضی آن را حالت ذهنی می‌دانند و برخی دیگر آن را مجموعه‌ای از مهارت‌ها و فنون در نظر می‌گیرند (باگاروزی، ۲۰۱۷).

ویژگی تمام تعریف‌ها آن است که همه بر دو عنصر، توجه مستقیم به زمان حال و کنجکاوی و پذیرش تأکید دارند. بیشتر پژوهشگران درباره این دو عنصر در تعریف ذهن‌آگاهی توافق دارند. افراد ذهن‌آگاه به جای واکنش تکنه‌ای یا عادت‌وار، به پردازش واقع‌بینانه‌تر رویدادها اقدام می‌کنند و با توجه به اینکه واقعیات درونی و بیرونی را بدون تحریف ادراک می‌کنند، حوادث را کمتر از آن میزان ناراحت‌کننده، دریافت و پردازش می‌کنند و توانایی زیادی در مواجهه با دامنه گسترده‌ای از تفکرات، هیجان‌ها و تجربه‌ها دارند (اولیا و همکاران، ۱۳۹۵).

از طرف دیگر شرایط محیطی و خانوادگی از مهمترین عوامل تاثیرگذار بر روند تعامل سازنده بین افراد خانواده میباشد. متأسفانه ناسازگاری و عدم کارکرد صحیح خانواده میتواند منجر به عدم موفقیت تحصیلی در دانش‌آموزان شود. کارکردهای خانواده عامل مهمی بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموز است. عدم تربیت نامناسب خانواده بر ذهن و افکار دانش‌آموزان تأثیر گذاشته و مانع رشد مناسب و در نتیجه افت تحصیلی آنان میشود (امانی و لطافتی، ۱۳۹۶).

از طرف دیگر تحقیقات نشان داده است که امروزه بسیاری از دانش‌آموزان از عدم موفقیت تحصیلی و یا پیشرفت تحصیلی رنج می‌برند. بر اساس نتایج آن تحقیقات، مشخص شد که یکی از مداخلاتی که توانسته تأثیرات مطلوبی در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان داشته باشد، آموزش‌های مبتنی بر ذهن‌آگاهی است. (گهارت، ۲۰۱۲).

همچنین مشخص شده ذهن‌آگاهی می‌تواند بر افکار، رفتارها و سلامت روان تأثیر مثبت بگذارد و همچنین برای افراد، به ویژه دانش‌آموزان مفید است. ذهن‌آگاهی همچنین می‌تواند برای خانواده‌هایی که از مشکلات عدم کارکرد رنج می‌برند نیز مفید باشد. برخی شواهد نشان می‌دهد که ذهن‌آگاهی، می‌تواند به کاهش مشکلات مربوط به عملکرد و کارکردهای خانواده نیز کمک کند. در واقع، با استفاده از روش آموزش ذهن‌آگاهی با انجام تمریناتی مانند تمرکز بر نفس، مراقبه و معاینه بدن، می‌توان به جای انکار و رد تجربیات ناخوشایند بخشی از مهارتهای غیر سازنده در تنظیم احساسات، از آنها را همانطور که هستند خود و عکس‌العمل‌های خود را نسبت به تجارب ناخوشایند بپذیرید و آگاه باشید (کرین، ۲۰۰۹).

بر اساس تحقیقات اخیر مشخص شده است با آموزش ذهن‌آگاهی به دانش‌آموزان می‌توان موفقیت تحصیلی را در آنها افزایش داد. در پژوهش مزارک و همکاران (۲۰۱۹) نقش ذهن‌آگاهی در آموزش و یادگیری بررسی شد مشخص شد آموزش ذهن‌آگاهی موفقیت تحصیلی را بیشتر می‌کند. تئودورزاک (۲۰۱۸) نشان داد ذهن‌آگاهی به‌طور غیرمستقیم با اثرگذاری بر استرس، خودکارآمدی و سایر متغیرها، بر پیشرفت دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد. لیلاند (۲۰۱۷) نیز در پژوهشی که به کشف اثرات برنامه ذهن‌آگاهی برای دانش‌آموزان دبیرستانی صورت گرفت، نشان داد آموزش ذهن‌آگاهی باعث پیشرفت تحصیلی و همچنین سبب افزایش تمامی جنبه‌های خودپنداره می‌شود. لذا در این مقاله به بررسی پیش‌بینی موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس مولفه‌های ذهن‌آگاهی و کارکردهای خانواده در بین دانش‌آموزان پایه ششم منطقه ۱۳ پرداخته شده است.

روش تحقیق

این مقاله بر اساس هدف، کاربردی و بر مبنای روش انجام کار، در زمره تحقیقات توصیفی تحلیلی و از نوع پیمایشی است. ۱۳۴۵ نفر از دانش آموزان پایه ششم ابتدایی منطقه ۱۳ در شهر تهران به عنوان جامعه آماری در نظر گرفته شده اند. حجم نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۱۳۷ به دست آمده است.

یافته ها

موفقیت تحصیلی دانش آموزان بر اساس مولفه های ذهن آگاهی قابل پیش بینی است. برای آزمون فرضیه اول تحقیق نیز در ابتدا از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده که در جدول زیر ارائه شده است، ضرایب همبستگی بین موفقیت تحصیلی با مولفه های ذهن آگاهی را نشان می دهد. بر این اساس مولفه مشاهده ۰/۷۱۹، توصیف ۰/۶۰۹، آگاهی با عمل ۰/۶۴۶، عدم قضاوت ۰/۵۰۸ و عدم واکنش ۰/۵۰۶ در سطح معناداری ۰/۰۰۰ با موفقیت تحصیلی دارای رابطه همبسته ای بوده و این بدان معناست که بین موفقیت تحصیلی با مولفه های ذهن آگاهی دانش آموزان پایه ششم منطقه ۱۳ تهران رابطه معناداری برقرار است.

جدول شماره ۱: نتایج آزمون پیرسون فرضیه اول

موفقیت تحصیلی	مشاهده	توصیف	عمل همراه با آگاهی	عدم قضاوت	عدم واکنش
Pearson Correlation	1	.719**	.609**	.646**	.506**
Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000	.000
N	137	137	137	137	137

در ادامه از آزمون رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که ضریب رگرسیون میان موفقیت تحصیلی و مولفه مشاهده ۰/۵۱۸، آگاهی با عمل ۰/۵۴۳، عدم قضاوت ۰/۵۴۳ و نیز عدم واکنش ۰/۵۴۱ بوده که مشخص شد تنها این چهار زیر مولفه از ذهن آگاهی قابلیت پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه را دارا هستند. همچنین مقدار آماره در بین واتسون در محدوده ۱،۵ تا ۲،۵ قرار دارد و نشان از مستقل بودن مشاهدات دارد که یکی از شرایط مهم رگرسیون است. نتایج در جدول زیر ارائه شده است.

جدول شماره ۲: نتایج آزمون رگرسیون فرضیه اول

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.719 ^a	.518	.514	8.88363	
2	.737 ^b	.543	.536	8.68218	
3	.737 ^c	.543	.532	8.71428	
4	.745 ^d	.555	.541	8.62998	1.882

همچنین سطح معنی داری به دست آمده نشان می دهد که رگرسیون در سطح ۹۹ درصد معنی دار است. بنابراین مدل رگرسیون برآورد شده قابل قبول است. معنادار بودن ضرایب رگرسیونی در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۳: نتایج آزمون آنووا فرضیه اول

Sig.	F	Mean Square	df	Sum of Squares	Model	
.000 ^b	144.795	11427.029	1	11427.029	Regression	1
		78.919	135	10654.051	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^c	79.465	5990.065	2	11980.129	Regression	2
		75.380	134	10100.951	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^d	52.592	3993.743	3	11981.228	Regression	3
		75.939	133	10099.852	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^e	41.121	3062.544	4	12250.175	Regression	4
		74.477	132	9830.905	Residual	
			136	22081.080	Total	

نتایج جدول زیر به بررسی مدل ضرایب تأثیر می‌پردازد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که مولفه مشاهده ۴۷ درصد، عمل با آگاهی ۲۶ درصد، عدم قضاوت ۶ درصد و عدم واکنش ۱۴ درصد از تغییرات را بر واریانس متغیر موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان ایجاد می‌نماید. این مقدار در سطح معنی‌داری $p \leq 0/05$ معنی‌دار می‌باشد. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس چهار مولفه از پنج مولفه ذهن آگاهی قابل پیش‌بینی است.

جدول شماره ۴: نتایج تاثیر ضرایب فرضیه اول

Sig.	t	Standardized Coefficients	Unstandardized Coefficients		Model	
		Beta	Std. Error	B		
.000	9.637		2.923	28.174	(Constant)	1
.000	12.033	.719	.102	1.222	مشاهده	
.000	10.183		2.902	29.556	(Constant)	2
.000	6.066	.538	.151	.914	مشاهده	
.008	2.709	.240	.127	.343	عمل همراه با آگاهی	
.000	9.671		3.045	29.450	(Constant)	3
.000	6.038	.539	.152	.916	مشاهده	
.001	1.887	.230	.174	.329	عمل همراه با آگاهی	
.004	.120	.012	.207	.025	عدم قضاوت	
.000	8.756		3.159	27.662	(Constant)	4
.000	5.110	.479	.159	.814	مشاهده	
.034	2.143	.261	.174	.373	عمل همراه با آگاهی	
.047	.604	.064	.221	.134	عدم قضاوت	
.000	1.900	.145	.158	.300	عدم واکنش	

موفقیت تحصیلی دانش آموزان بر اساس کارکردهای خانواده قابل پیش بینی است.

برای آزمون فرضیه دوم تحقیق نیز در ابتدا از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج به دست آمده که در جدول زیر ارائه شده است، ضرایب همبستگی بین موفقیت تحصیلی با مولفه های کارکردهای خانواده را نشان می دهد. بر این اساس مولفه حل مساله ۰/۶۱۶، ارتباطات ۰/۵۷۷، نقشها ۰/۴۷۵، پاسخگویی اثربخش ۰/۴۶۲، درگیری اثربخش ۰/۵۱۷، کنترل رفتار ۰/۵۹۴ و کارکرد کلی ۰/۳۳۸ در سطح معناداری ۰/۰۰۰ با موفقیت تحصیلی دارای رابطه همبسته ای بوده و این بدان معناست که بین موفقیت تحصیلی با مولفه های کارکردهای خانواده در بین دانش آموزان پایه ششم منطقه ۱۳ تهران رابطه معناداری برقرار است.

جدول شماره ۵: نتایج آزمون پیرسون فرضیه دوم

کارکرد کلی	کنترل رفتار	درگیری اثربخش (مشارکت عاطفی)	پاسخ گویی (اثربخش) عاطفی	نقشهها	ارتباطات	حل مسأله	موفقیت تحصیلی		
.338**	.594**	.517**	.462**	.475**	.577**	.616**	1	Pearson Correlation	موفقیت تحصیلی
.000	.000	.000	.000	.000	.000	.000		Sig. (2-tailed)	
137	137	137	137	137	137	137	137	N	

در ادامه از آزمون رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که ضریب رگرسیون میان موفقیت تحصیلی و مولفه حل مسأله ۰/۳۸۰، ارتباطات ۰/۴۱۱، کنترل رفتار ۰/۴۹۸ و نیز کارکرد کلی ۰/۵۴۱ بوده که مشخص شد تنها این چهار زیر مولفه از کارکردهای خانواده قابلیت پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه را دارا هستند. همچنین مقدار آماره دربین واتسون در محدوده ۱،۵ تا ۲،۵ قرار دارد و نشان از مستقل بودن مشاهدات دارد که یکی از شرایط مهم رگرسیون است. نتایج در جدول زیر ارائه شده است.

جدول شماره ۶: نتایج آزمون رگرسیون فرضیه دوم

Durbin-Watson	Std. Error of the Estimate	Adjusted R Square	R Square	R	Model
	10.07016	.375	.380	.616 ^a	1
	9.84940	.403	.411	.641 ^b	2
	9.12721	.487	.498	.706 ^c	3
1.802	8.76678	.527	.541	.735 ^d	4

همچنین سطح معنی داری به دست آمده نشان می دهد که رگرسیون در سطح ۹۹ درصد معنی دار است. بنابراین مدل رگرسیون برآورد شده قابل قبول است. معنادار بودن ضرایب رگرسیونی در جدول زیر نشان داده شده است.

جدول شماره ۷: نتایج آزمون آنووا فرضیه دوم

Sig.	F	Mean Square	df	Sum of Squares	Model	
.000 ^b	82.745	8390.982	1	8390.982	Regression	1
		101.408	135	13690.098	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^c	46.808	4540.830	2	9081.659	Regression	2
		97.011	134	12999.421	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^d	44.020	3667.132	3	11001.395	Regression	3
		83.306	133	11079.685	Residual	
			136	22081.080	Total	
.000 ^e	38.826	2984.005	4	11936.022	Regression	4
		76.857	132	10145.059	Residual	
			136	22081.080	Total	

نتایج جدول زیر به بررسی مدل ضرایب تأثیر می‌پردازد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که مولفه حل مساله ۱۶ درصد، ارتباطات ۱۳ درصد، کنترل رفتار ۹ درصد و کارکرد کلی ۵۲ درصد از تغییرات را بر واریانس متغیر موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان ایجاد می‌نماید. این مقدار در سطح معنی‌داری $p \leq 0/05$ معنی‌دار می‌باشد. در نتیجه می‌توان نتیجه گرفت که موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس چهار مولفه از مولفه‌های کارکردهای خانواده قابل پیش‌بینی است.

جدول شماره ۸: نتایج تاثیر ضرایب فرضیه دوم

Sig.	t	Standardized Coefficients	Unstandardized Coefficients		Model	
		Beta	Std. Error	B		
.000	14.544		2.683	39.027	(Constant)	1
.000	9.096	.616	.123	1.118	حل مسأله	
.000	11.471		3.044	34.914	(Constant)	2
.000	4.229	.420	.180	.761	حل مسأله	
.009	2.668	.265	.164	.438	ارتباطات	
.000	9.434		3.076	29.020	(Constant)	3
.006	2.777	.270	.176	.489	حل مسأله	
.023	2.307	.213	.153	.353	ارتباطات	
.000	4.800	.351	.112	.539	کنترل رفتار	
.000	8.858		4.731	41.904	(Constant)	4
.009	1.711	.167	.177	.304	حل مسأله	
.019	1.418	.130	.152	.216	ارتباطات	
.000	5.202	.910	.268	1.395	کنترل رفتار	
.001	3.487	.529	.203	.709	کارکرد کلی	

نتیجه گیری

نتایج بررسی های صورت گرفته نشان داد موفقیت تحصیلی در هر جامعه نشان دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدفیابی و توجه به رفع نیازهای فردی است؛ بنابراین نظام آموزشی زمانی کارآمد و موفق است که موفقیت تحصیلی دانش آموزان آن در دوره های مختلف دارای بیشترین میزان باشد. مشخص شد موفقیت تحصیلی متغیر چندبعدی باشد که از عوامل زیادی تأثیر می گیرد. یکی از این عوامل ذهن آگاهی است که تأثیر آن بر پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه به اثبات رسید. نتایج نشان داد که مولفه های مشاهده، آگاهی با عمل، عدم قضاوت و نیز عدم واکنش چهار زیر مولفه از ذهن آگاهی بودند که قابلیت پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه را دارا هستند. در تبیین نتیجه به دست آمده می توان گفت افزایش توجه و آگاهی نسبت به افکار، هیجان ها و تمایلات از وجوه مثبت ذهن آگاهی است که با هماهنگ کردن رفتارهای سازگارانه و حالت های روانشناختی مثبت موجب بهبود قابلیت فردی برای فعالیت های انفرادی، اجتماعی و علاقه به این فعالیت ها می شود. از طرفی ذهن آگاهی در سطحی بنیادی به عنوان کیفیتی از هوشیاری توصیف شده که ریشه در توجه و آگاهی دارد، در موقعیت های پراسترس تحصیلی برای دانش آموزان این امکان را مهیا می سازد که از نشخوارهای فکری مداوم خودداری کنند و با مشکلات انطباقی خود به راحتی کنار آیند. در مقایسه با دانش آموزانی که دارای سازگاری و ذهن آگاهی بالاتری اند، در پژوهشهای مشابه نیز نتایج حاکی از این بود که بیشتر دانش آموزان با فراگیری مولفه های ذهن آگاهی توانستند موفقیت بیشتری در تحصیل خود به دست آورند.

همچنین مولفه های حل مساله، ارتباطات، کنترل رفتار و نیز کارکرد کلی چهار زیر مولفه از کارکردهای خانواده بودند که قابلیت پیش بینی موفقیت تحصیلی دانش آموزان مورد مطالعه را دارا هستند. در تبیین نتیجه به دست آمده می توان گفت که موفقیت تحصیلی دانش آموزان یکی از شاخصهای مهم در ارزیابی آموزش و پرورش است. تمام کوششها و کوششهای این نظام برای پوشاندن جامه عمل به این امر است. به عبارتی، جامعه و به طور ویژه آموزش و پرورش، نسبت به سرنوشت دانش آموز، رشد و تکامل موفقیت آمیز وی و جایگاه او در جامعه، علاقمند و نگران است و انتظار دارد فرد در جوانب گوناگون اعم از ابعاد شناختی و کسب مهارت و توانایی و نیز در ابعاد شخصیتی، عاطفی و رفتاری، آنچنان که باید، پیشرفت و تعالی یابد. موفقیت تحصیلی دانش آموزان در حلقه اتفاق نیافتد و صرفاً به هوش و استعداد دانش آموز هم وابسته نیست. بلکه محیط خانواده، نحوه تعاملات اعضای خانواده، حمایت و همراهی خانواده و در مجموع کارکردهای خانواده، نقش مهمی در آرامش فکری و تمرکز و توجه فرد دارند و نقص در این عوامل نه تنها یادگیری و موفقیت دانش آموزان را در محیط خانواده به طور منفی تحت تأثیر قرار خواهد داد بلکه عملکرد آنها در مدرسه را نیز تحت تأثیر قرار میدهد. بنابراین، وقتی خانواده عملکرد خود را در ابعاد مختلف به خوبی ایفا نکند عملکرد تحصیلی یا موفقیت تحصیلی دانش آموزی که در چنین خانواده های قرار دارد نیز به طور منفی تحت تأثیر قرار میگیرد. در واقع آنچه در درون خانواده اتفاق می افتد و چگونگی کارکرد آن می تواند یک عامل کلیدی در ایجاد انعطاف پذیری و کاهش خطرات فعلی و آینده مرتبط با رویدادهای ناگوار و شرایط نامناسب باشد.

بر این اساس پیشنهاد می شود با بهره گیری از مشاوران آموزشی، راهکارهای موفقیت تحصیلی دانش آموزان بر اساس مولفه های ذهن آگاهی و کارکردهای خانواده برای دانش آموزان و والدین آنها تشریح شود. پیشنهاد می شود در جلسات فوق برنامه به تشریح ذهن آگاهی، مولفه ها و ابعاد آن برای والدین و معلمان دانش آموزان پرداخته شود تا بتوان با استفاده و بکارگیری درست از آن به موفقیت بیشتر تحصیلی دانش آموزان دست یافت. همچنین پیشنهاد می شود با کمک گرفتن از متخصصان حوزه خانواده به بررسی و تبیین نقش خانواده و کارکردهای آن در موفقیت تحصیلی دانش آموزان پرداخته شود. همچنین به سایر محققان نیز پیشنهاد می شود در پژوهشهای آتی خود به بررسی نقش سایر عوامل موثر در موفقیت تحصیلی دانش آموزان نیز مانند نحوه برقراری ارتباط در خانواده، شیوه های حل مسأله، شیوه برخورد با تعارض، نحوه بیان و ابراز احساسات و پاسخگویی عاطفی پرداخته شده و نتایج مورد مقایسه قرار گیرد.

سپاسگزاری

در پایان از زحمات بی شائبه و بی دریغ جناب آقای دکتر ملازاده کمال تشکر و سپاس را دارم.

مراجع

- (۱) احمدی پور، ط. (۱۳۹۷). اثر بخشی آموزش دو جانبه بر یاد گیری خود تنظیم دانش آموزان پسر سال اول دبیرستان شهرستان سقز. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی.
- (۲) حق شناس، ح ؛ چمنی، ا ؛ و فیروزآبادی، ع. (۱۳۹۵). مقایسه ویژگی‌های شخصیتی و سلامت روان دانش آموزان دبیرستانهای تیزهوشان و دبیرستانهای عادی. فصلنامه اصول بهداشت روانی، ۸، ۲۹-۳۰.
- (۳) صادقی، م. (۱۳۹۱). تعیین نقش کارکرد خانواده بر خودتنظیمی و خودکارآمدی دانش آموزان مقطع راهنمایی شهر کرمانشاه. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده روان شناسی و علوم تربیتی.
- (۴) نجمی، س. و فیضی، ا. (۱۳۹۸). بررسی رابطه ساختاری کارکرد خانواده و عزت نفس با پیشرفت تحصیلی در دختران دبیرستانی. فصلنامه پژوهش های نوین روانشناختی، ۲، ۶.
- (۵) نیکدل، ف. (۱۳۹۵). بررسی ومقایسه ذهن آگاهی وسازگاری عاطفی، اجتماعی واموزشی در دانش آموزان کاربر اینترنت وغیر کاربر اینترنت دبیرستانهای پسرانه تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت معلم.
- (6) Aksan, N. (2019). A descriptive study: epistemological beliefs and self-regulated Learning. *Journal of Procedia Social and Behavioral Sciences*, 1, 896-90
- (7) Asch, M. (2004). Motivation and Learning. Ivy Publishing House.
- (8) Bahattin .g; muge, a. (2017). Are There Association Among Big Five Personality Factors, Perceived Family Environmet and Hopelessness? *Social and Behavioral Science*, 5458-5462.
- (9) Hrbaskova.K. Hiadik, J. (2016). Domain-Specific Context of Students' Self-Regulated Learning in the Preparation of Helping Professions. *Social and Behavioral Sciences*, 29, 330 – 340.
- (10) Ibrhim, S.H., & Christooher, A. (2014). Goal Efficacy and Metacognitive Self-Regulation. *International Journl of Education*, .2.
- (11) Kaplan HI, Sadock BJ. (2013). Synopsis of Psychiatry, 9thEd. Williams and Wilkins Montalvo F, Torres G. Self-regulation learning current and future direction. *Electr J Res Educ Psychol*, 2(1), 1-34.
- (12) Lee, J.K. (2018). The effects of self-regulated Learning strategies and system satis faction regarding learners performance. *In formation and Mangement*, 40, 133-140.